

TIEDOTE

Pirkanmaalaiset eivät halua siirtää kuntien tehtäviä hyvinvointialueille – sote-uudistukseen suhtaudutaan epäillen

Pirkanmaan maakunnan asukkaista noin joka neljännellä on erittäin tai melko myönteinen mielikuva sote-uudistuksesta (23 %), käy ilmi KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön maakuntatutkimuksesta. Joka kolmas kyselyvastaaja arvioi näkemyksensä neutraaliksi, eli ei myönteiseksi eikä kielteiseksi (34 %). Runsaalla kolmanneksella vastaajista (37 %) on melko tai erittäin kielteinen mielikuva sote-uudistuksesta, ja kuusi prosenttia ei osaa sanoa asiassa mielipidettään. Pirkanmaalla suhtaudutaan sote-uudistukseen samoin kuin maakunnissa keskimäärin.

Pirkanmaan 18–79-vuotiaista vastaajista useampi kuin joka kolmas (38 %) uskoo olevansa erittäin tai melko hyvin perillä sote-uudistuksesta. Toisaalta joka kolmas katsoo oman tietämyksensä olevan asiassa melko tai erittäin huonoa (33 %). Maakunnassa koettu sote-tietämys on muihin maakuntiin verrattuna hieman korkeampaa.

Tarkemman analyysin perusteella Pirkanmaan maakunnassa asuvat ovat kuitenkin verraten kriittisiä sote-uudistusta kohtaan. Tämä näkyy siinä, että vain 15 prosenttia alueen kyselyvastaajista uskoo uudistuksen parantavan sote-palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta perustasolla. Samalla lähes joka toinen (45 %) ajattelee näiden heikentyvän sote-uudistuksen myötä.

Lisäksi Pirkanmaalla lähes joka toinen uskoo palveluiden tasavertaisuuden maan eri puolilla heikkenevän uudistuksen myötä (46 %), ja maakunnan vastaajista huomattavan moni arvioi, että heidän omat mahdollisuutensa saada laadukkaita sote-palveluita heikkenevät (42 %).

Pirkanmaalla ajatellaan lisäksi varsin yleisesti, että soten seurauksena mahdollisuudet hillitä kustannusten kasvua heikkenevät (44 %). Tästä huolimatta hyvinvointialueiden toiminnan rahoittaminen vastaisuudessa hyvinvointialueverolla tyrmätään. Ainoastaan noin joka viides (22 %) maakunnan kyselyvastaajista on täysin tai jokseenkin samaa mieltä siitä, että sotepalveluiden rahoittamiseksi olisi luotava uusi hyvinvointialuevero.

Pirkanmaan maakunnassa joka viides kannattaa elinkeinojen edistämisvastuun siirtämistä kunnilta maakunnalle – useimmat eivät kannata ajatusta tai muidenkaan kuntien tehtävien siirtoa

Tutkimuksessa vastaajille esitettiin joukko sote-uudistuksen jälkeen kunnille jääviä tehtäviä. Heiltä kysyttiin, mitkä kaikki kunnille jäävistä tehtävistä ovat sellaisia, jotka tulisi siirtää hyvinvointialueen tai maakunnan vastuulle.

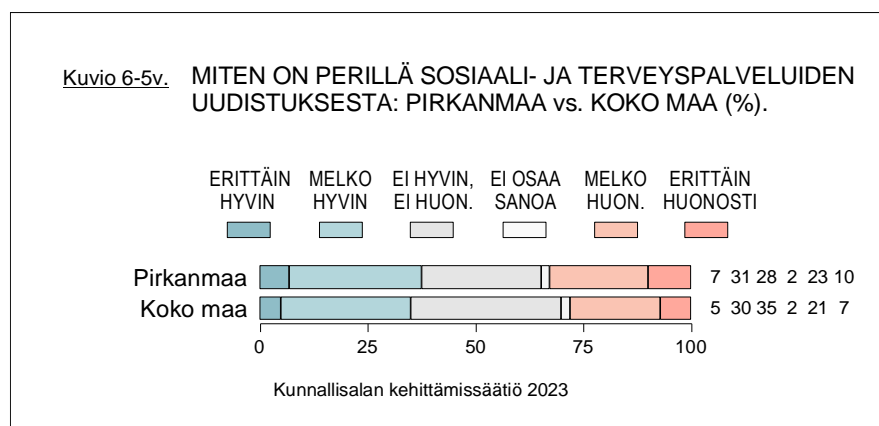
Mikään tehtävä ei osoittautunut sellaiseksi, että enemmistö haluaisi vastaisuudessa siirtää sen kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle. Siirtohalut ovat kokonaisuudessaan hyvin vähäisiä. Suhteellisesti eniten siirtokannatusta saavat Pirkanmaan maakunnassa elinkeinojen edistäminen (22 % kannattaa) sekä lukiot ja ammatilliset oppilaitokset (14 %). Näissäkin kannatus siirrolle on kuitenkin varsin vähäistä, ja siirtohalut ovat vieläkin vähäisempiä muissa kartoitetuissa tehtävissä.

Pirkanmaan maakunnan asukkaat suhtautuvat kuntien tehtävien siirtämiseen hyvinvointialueiden tai maakuntien vastuulle kauttaaltaan nihkeämmin kuin muiden maakuntien asukkaat keskimäärin. Penseys siirtoja kohtaan tuli ilmi jo vuonna 2018, jolloin siirtomielipiteitä mitattiin samoin kysymyksin. Viiden vuoden aikana maakunnan asukkaiden siirtomielipiteet eivät ole muuttuneet merkittävästi.

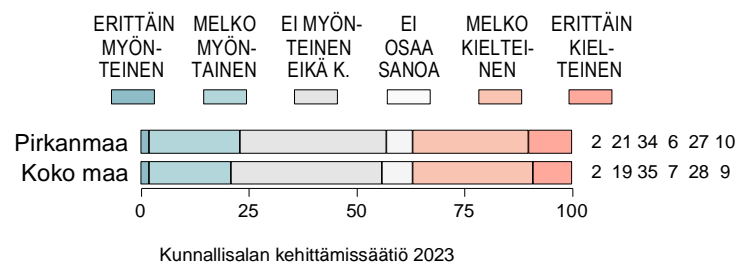
Tutkimuksen toteutus. KAKS – Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar Public. Tutkimusaineisto on koottu internetpaneelissa tammikuussa 2023. Haastatteluja tehtiin Pirkanmaan maakunnassa 267. Vastaajat edustavat maakunnan 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä. Tutkimuksen tulosten tilastollinen virhemarginaali on maakunnassa kuusi prosenttiyksikköä suuntaansa.

Koko maan väestöä edustava vertailuaineisto sisältää 4 013 haastattelua. Vastaajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Koko maata edustavassa aineistossa virhemarginaali on suurimmillaan yksi ja puoli prosenttiyksikköä suuntaansa.

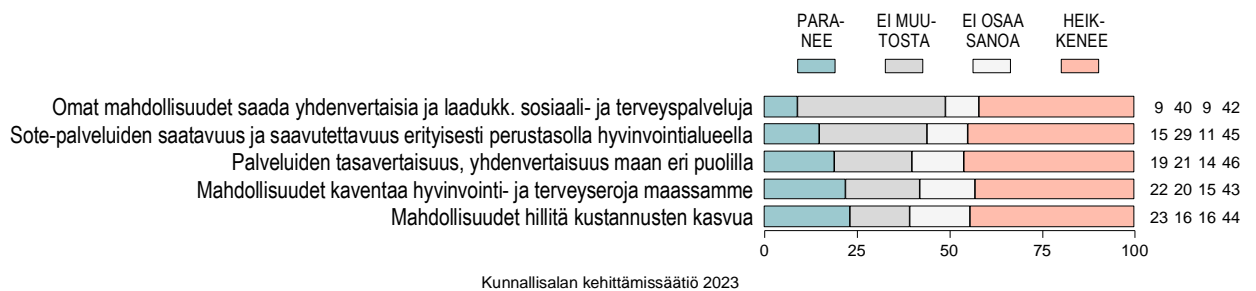
Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400-570087.

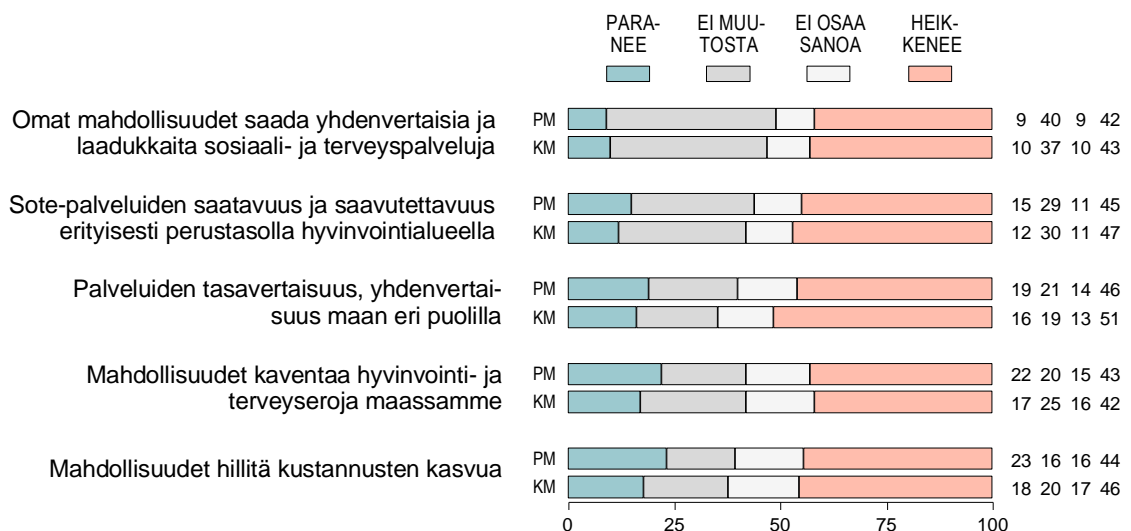
Kuvio 7-5v. MILLAINEN MIELIKUVA ITSELLÄ ON SOTE-UUDISTUKSESTA: PIRKANMAA vs. KOKO MAA (%).

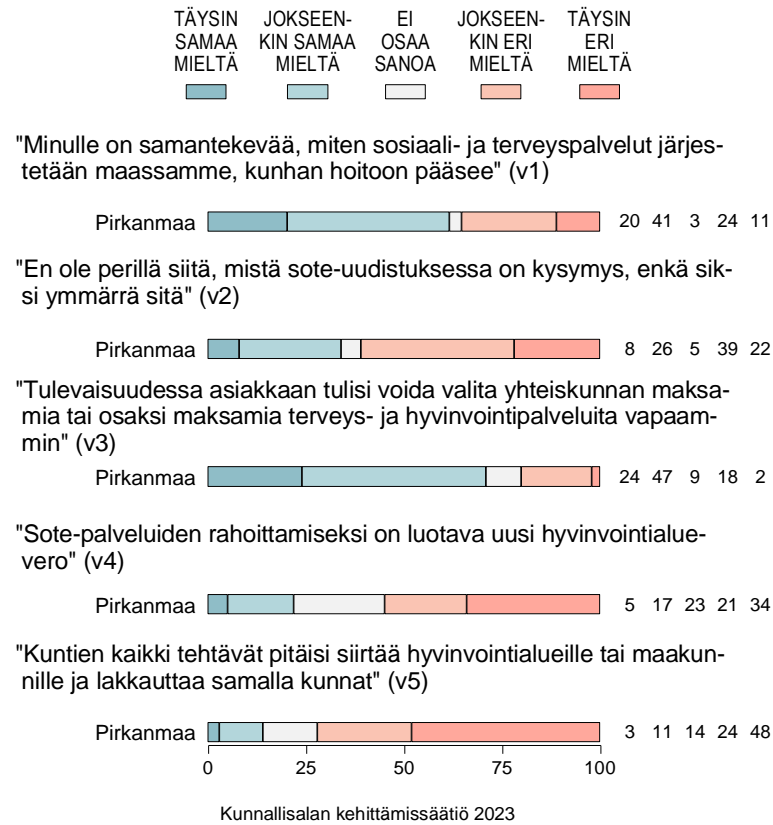
Kuvio 8-5. MITEN USKOO SEURAAVIEN ASIOIDEN MUUTTUVAN SOTE-UUDISTUKSEN SEURAUKSENA: PIRKANMAA (%).

Kuvio 8-5v. MITEN USKOO SEURAAVIEN ASIOIDEN MUUTTUVAN SOTE-UUDISTUKSEN SEURAUKSENA: PIRKANMAA (PM) vs. KOKO MAA (KM, %).

**Kuvio 9-5. SUHTAUTUMINEN SOTE-PALVELUJA KOSKEVIIN VÄIT-
TÄMIIN: PIRKANMAA (%).**

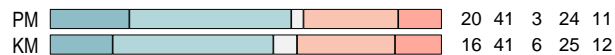

Kuvio 9-5v. SUHTAUTUMINEN SOTE-PALVELUJA KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN: PIRKANMAA (PM) vs. KOKO MAA (KM, %).

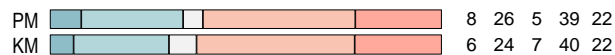
TÄYSIN SAMAA MIELTÄ JOKSEEN-KIN SAMAA MIELTÄ EI OSAA SANOA JOKSEEN-KIN ERI MIELTÄ TÄYSIN ERI MIELTÄ

"Minulle on samantekevää, miten sosiaali- ja terveystalvet jätjes-tetään maassamme, kunhan hoitoon pääsee" (v1)

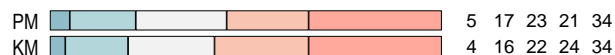
"En ole perillä siitä, mistä sote-uudistuksessa on kysymys, enkä sik-si ymmärrä sitä" (v2)

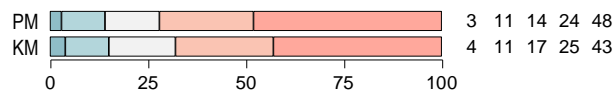
"Tulevaisuudessa asiakkaan tulisi voida valita yhteiskunnan maksam-ia tai osaksi maksamia terveys- ja hyvinvointipalveluita vapaam-min" (v3)

"Sote-palveluiden rahoittamiseksi on luotava uusi hyvinvointialue-vero" (v4)

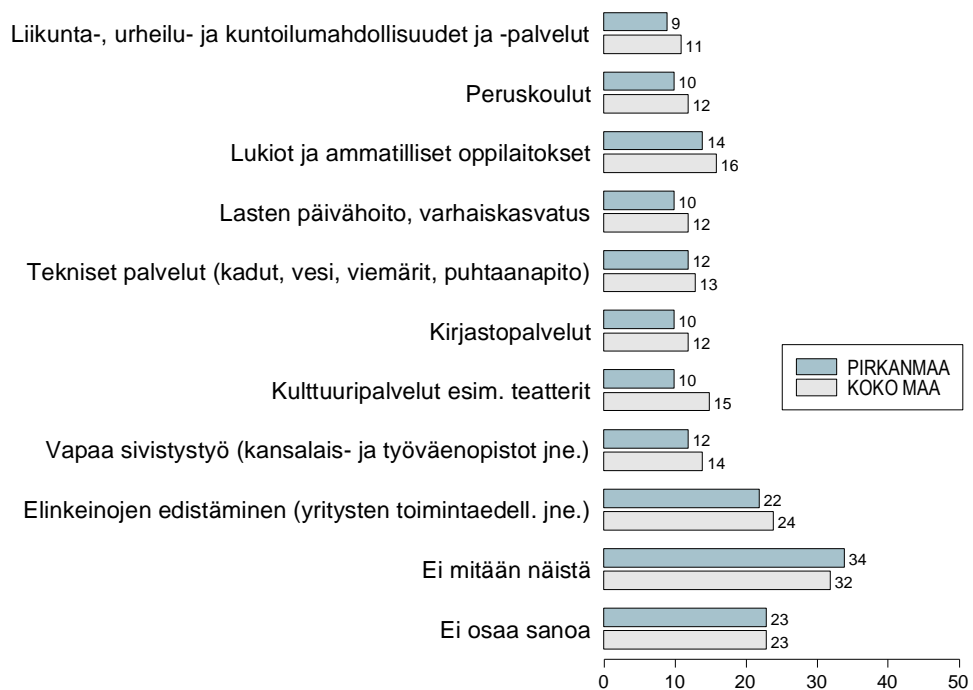

"Kuntien kaikki tehtävät pitäisi siirtää hyvinvointialueille tai maakun-nille ja lakkauttaa samalla kunnat" (v5)

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 10-5v. MITKÄ TEHTÄVÄT TULISI MYÖS SIIRTÄÄ HYVINVOINTIALUEIDEN TAI
 MAAKUNTIEN VASTUULLE: PIRKANMAA vs. KOKO MAA (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2023

Kuvio 10-5t. MITKÄ TEHTÄVÄT TULISI MYÖS SIIRTÄÄ HYVINVOINTIALUEIDEN TAI
 MAAKUNTIEN VASTUULLE: PIRKANMAA VUOSINA 2018 JA 2023 (%).

